

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КНТЕУ



# СУЧАСНІ ВИКЛИКИ У РОЗВИТКУ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ: ПОГЛЯД МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

Збірник тез доповідей

Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції  
молодих учених, магістрантів і студентів



**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ  
ХАРКІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ КНТЕУ**

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ У РОЗВИТКУ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ: ПОГЛЯД  
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

**Збірник тез доповідей  
Міжнародної науково-практичної  
інтернет-конференції молодих учених, магістрантів і студентів**

**Харків  
2021**

*Конференція зареєстрована в УкрІНТЕІ,  
Посвідчення № 107 від 27 січня 2021 р.*

*Рекомендовано до друку вченою радою Харківського торговельно-економічного  
інституту КНТЕУ. Протокол № 7 від 24 березня 2021 р.*

Редакційна колегія: Гурова К. Д. – голова редакційної колегії, канд. екон. наук, доц.  
Карпова Л. Г. – заступник голови редакційної колегії, д-р. пед. наук, проф.  
Члени редакційної колегії: кад. екон. наук., проф. Ганін В. І.; д-р. іст. наук, проф. Лантух В. В.; канд. пед. наук, доц. Олійник Н. Ю.; д-р. екон. наук, доц. Попова Н. В.; д-р. техн. наук, проф. Свідло К. В.; д-р. техн. наук, проф. Синєкоп М. С.; д-р. екон. наук, доц. Супрун О. М.; д-р. пед. наук Шумський О. Л.

**С-91** Сучасні виклики у розвитку невиробничої сфери: погляд молодих науковців: Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, магістрантів і студентів, 25-26 березня 2021 р., Харків / Мін-во освіти і науки України, Харків. торг. – екон. інститут КНТЕУ [та ін.]. – Харків :РВВ ХТЕІ КНТЕУ, 2021. – 209с.

До збірника увійшли тези доповідей Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, магістрантів і студентів, що присвячені сучасним викликам у розвитку невиробничої сфери.

Матеріали опубліковані в авторській редакції з дотриманням індивідуального стилю. За достовірність матеріалів та їхню інтерпретацію (в тому числі і плагіат) відповідальність несуть автори.

4. Стратегії високотехнологічного розвитку в умовах глобалізації: національний та корпоративний аспекти : моногр. / Н. П. Мешко, О. М. Сазонець, О. А. Джусов, О. В. Пирог, С. Е. Сардак; ред.: Н. П. Мешко; Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. Донецьк : Юго-Восток, 2012. 470 с.

## **ЙМОВІРНИЙ ВПЛИВ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ТА ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМ НА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОЇ МЕДИЦИНИ**

**Старусєва В.В.**, к.мед.н., доцент кафедри гігієни та екології № 1,

**Макарова В.І.**, асистент кафедри епідеміології,

**Мельниченко О.А.**, д.держ.упр., проф., професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

*Харківський національний медичний університет України*

Згідно Конституції України «кожен має право на охорону здоров'я; держава створює умови для ефективного й доступного для всіх громадян медичного обслуговування» [1]. Проте ці конституційні гарантії та вітчизняні реалії (особливо в сільській місцевості), попри усі намагання урядів України, не є тотожними. Передусім слід згадати про Указ Президента України [2], яким реформованим сільськогосподарським підприємствам було дозволено передати заклади соціальної сфери (зокрема, ФАПи) на баланс сільських і селищних рад. Оскільки такі органи місцевого самоврядування й без того були дотаційними, то більшість закладів сільської медицини стали фінансуватися за залишковим принципом, унаслідок чого загалом помітно погіршилась якість медичного забезпечення селян; ба більше, чимало амбулаторій і ФАПів було ліквідовано. За таких умов близько 12,8 млн наших співвітчизників (30,5 % населення України) втрачають доступ до якісної медичної допомоги. виправити загалом невтішну ситуацію мала «Програма «Сільська медицини», яка впроваджується за особистої участі Президента України, є важливою складовою медичної реформи. Проте замість планованих \$ 14 млрд., держава може виділити лише \$ 4 млрд. (на 2018 р.)» [3], тим самим фактично унеможлиблюючи істотне покращення ситуації у цій царині. І хоча передбачається, що «громади мають спланувати черговість будівництва чи реконструкції цієї мережі сільських амбулаторій на період 5–7 років» [3], проте за відсутності достатнього фінансування, здебільшого все зводиться до «косметичного ремонту». І це при тому, що «наявні 4,0 тис. амбулаторій та 12,7 тис. ФАПів перебувають у вкрай жахливому стані» [4]. Подібна ситуація, з одного боку, є відображенням браку ресурсів, а з іншого, радше за все, невизначеності впливу адміністративно-територіальної та земельної реформ на розвиток сільської медицини. Означене, зрештою, й обумовлює актуальність даного дослідження.

Передусім, зазначимо, що Верховна рада України затвердила порядок реформування адміністративно-територіального устрою субрегіонального рівня (районів), що передбачає «ліквідування 490 існуючих і створення на їх території 136 нових районів» [5]. І хоча передбачається зробити усе можливе, щоб наслідки цієї реформи були максимально непомітним для населення, проте ймовірні її наслідки все ж викликають занепокоєння. Так, зокрема, цілком реалістичною виглядає ситуація, коли населені пункти, яких буде позбавлено статусу «районного

центру», втратять частину фінансових потоків, а тому стануть менш привабливими для життя, тим самим спонукаючи найбільш активну частину населення «шукати кращої долі» в інших містах, а відтак – пришвидшуючи стагнацію даної території (ба більше, згодом, з високою ймовірністю, ці території набудуть статусу «депресивних», з усіма похідними звідси наслідками). До того ж, у межах чинної медичної реформи, усю територію країни було розподілено на госпітальні округи й виділено опорні заклади охорони здоров'я, до переліку яких, природно, не потрапили ті, що знаходяться в населених пунктах, що втрачають статус «районного центру». Тому такі заклади охорони здоров'я спочатку втратять статус «районні», що, радше за все, негативно позначиться на їхньому фінансуванні, а поготів (через скорочення чисельності населення) – матимуть проблеми з отриманням доходів від надання платних і супутніх послуг. Відтак, адміністративно-територіальна реформа може обумовити деградацію сільської медицини районного рівня.

Земельна ж реформа, радше за все, призведе до істотного укрупнення сільгосппідприємств, які вже нині активно використовують найману працю осіб з інших населених пунктів, оскільки їхнім вимогам не відповідають професійні та особисті характеристики «місцевих». Відтак, власники сільгосппідприємств остаточно втрачають інтерес до вирішення соціальних проблем територіальної громади, а органи місцевого самоврядування (через подальше скорочення доходів місцевих бюджетів) будуть неспроможні надалі утримувати ФАПи та амбулаторії. Як наслідок, земельна реформа може завдати нищівного удару сільській медицині на рівні невеликих населених пунктів, які згодом можуть зникнути взагалі.

Отож, реалізація наявного сценарію проведення адміністративно-територіальної та земельної реформ, з високою ймовірністю, призведе до прискорення не лише урбанізації, а й зникнення (особливо на периферії області) значного числа сіл і подальшого занепаду сільської медицини. Радше за все, Україну очікує «нова реальність», і щоб уникнути істотних економічних і соціальних втрат, держава має здійснити комплекс компенсаторних заходів. Подальші наукові розвідки мають бути присвячені розробці теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення публічного управління у цій царині.

### Література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Київ: Преса України, 1997. 80 с.
2. Пальчук В. Пріоритет 2018 року – реформування сільської медицини. *Україна: події, факти, коментарі*. 2018. № 3. С. 43–55.
3. Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки. Указ Президента України від 03 грудня 1999 р. № 1529/99. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>. (дата звернення: 01.11.2020)
4. Про утворення та ліквідацію районів. Постанова Верховної Ради України від 17 липня 2020 р. № 3650. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>. (дата звернення: 01.11.2020)
5. Програма «Сільська медицина»: що отримають лікарі в першу чергу. *Український медичний часопис*. 2018. URL: [www.umj.com.ua](http://www.umj.com.ua). (дата звернення: 13.02.2018)

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 53. | <b>Sydorenko Ada</b><br><b>WORLD TRENDS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF UKRAINE AND ITS REGIONS AND THE DIGITAL ECONOMY</b><br><i>Kharkov Trade and Economics Institute of Kyiv National Trade and Economics University</i><br>Scientific supervisor <b>Petrova L.I.</b> , Scientific Adviser, Senior Lecturer                                                | 86 |
| 54. | <b>Смолко Анастасія</b><br><b>РОЗВИТОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ</b><br><i>Харківський державний автомобільно-дорожній коледж</i><br>Науковий керівник <b>Данилова Л.А.</b> , викладач вищої категорії, викладач-методист                                                                                                                                | 88 |
| 55. | <b>Старусєва В.В.</b> , к.мед.н., доцент кафедри гігієни та екології № 1,<br><b>Макарова В.І.</b> , асистент кафедри епідеміології,<br><b>Мельниченко О.А.</b> , д.держ.упр., професор<br><b>ЙМОВІРНИЙ ВПЛИВ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ТА ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМ НА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОЇ МЕДИЦИНИ</b><br><i>Харківський національний медичний університет України</i> | 90 |
| 56. | <b>Тимченко Ярослав</b><br><b>ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЗИЧНИХ ОСІБ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ ФОНДОВОМУ РИНКУ</b><br><i>Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця</i><br>Науковий керівник <b>Порсюрєва І. П.</b> , к.е.н., викладач                                                                                             | 92 |
| 57. | <b>Фісак Юлія</b><br><b>АУДИТ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ</b><br><i>Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету</i><br>Науковий керівник <b>Польова Т.В.</b> , к.е.н., доцент                                                                                                                                | 94 |
| 58. | <b>Цимбал Єва</b><br><b>ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА</b><br><i>Київський національний торговельно-економічний університет Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ</i><br>Науковий керівник <b>Клімович І. М.</b> , старший викладач                                                                                 | 95 |
| 59. | <b>Чернишов Олександр</b><br><b>ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ</b><br><i>Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди</i><br>Науковий керівник <b>Новіков Д. О.</b> , канд. юрид. наук, доцент                                                                                                               | 96 |

*Наукове видання*

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ У РОЗВИТКУ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ: ПОГЛЯД  
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

Збірник тез доповідей  
Міжнародної науково-практичної  
інтернет-конференції молодих учених, магістрантів і студентів  
25-26 березня 2021 р.

Відповідальний за випуск – Н. Ю. Олійник